CZU: 347.21:347.457:347.736 **https://doi.org/10.59295/sum3(193)2026_05**

MASA DEBITOARE, CA PATRIMONIU AFECTAT, ÎN CADRUL PROCEDURII DE INSOLVABILITATE

Rodica CHIRTOACĂ,
Universitatea de Stat din Moldova

Un element de noutate științifică al prezentei cercetări îl constituie fundamentarea teoretică a conceptului de „patrimoniu afectat procedural” pentru calificarea masei debitoare în cadrul procedurii de insolvabilitate. În doctrină, masa debitoare este analizată în principal ca universalitate patrimonială sau ca masă activă a procedurii, fără a fi clarificată pe deplin natura sa juridică în raport cu teoria patrimoniului. Prezenta cercetare propune interpretarea masei debitoare ca o formă particulară de patrimoniu afectat, instituit prin efectul legii la deschiderea procedurii de insolvabilitate. Această calificare evidențiază faptul că patrimoniul debitorului suferă o reorganizare juridică funcțională, fiind afectat realizării unui scop determinat – satisfacerea colectivă a creditorilor – și supus unui regim juridic distinct de administrare și valorificare. Conceptul de patrimoniu afectat procedural permite integrarea masei debitoare în teoria generală a patrimoniului și oferă un cadru conceptual coerent pentru analiza mecanismelor juridice ale procedurii de insolvabilitate, contribuind astfel la dezvoltarea doctrinei dreptului insolvabilității.

Cuvinte–cheie: *patrimoniu afectat, procedură, bunuri, debitor, creditor, administrator, destinație specială, drepturi.*

THE DEBTOR’S ESTATE AS A DEDICATED PATRIMONY WITHIN INSOLVENCY PROCEEDINGS

An element of scientific novelty of the present research lies in the theoretical substantiation of the concept of **“**procedurally earmarked patrimony**”** for qualifying the debtor’s estate within insolvency proceedings. In legal doctrine, the debtor’s estate is mainly analyzed as a patrimonial universality or as the active mass of the procedure, without fully clarifying its legal nature in relation to the theory of patrimony. This research proposes interpreting the debtor’s estate as a particular form of earmarked patrimony, established by operation of law at the opening of insolvency proceedings. This qualification highlights that the debtor’s patrimony undergoes a functional legal reorganization, being allocated to a specific purpose – the collective satisfaction of creditors – and governed by a distinct legal regime of administration and realization. The concept of procedurally earmarked patrimony allows the integration of the debtor’s estate into the general theory of patrimony and offers a coherent framework for analyzing the legal mechanisms of insolvency proceedings.

Keywords: *earmarked patrimony, procedure, assets, debtor, creditor, insolvency administrator, special purpose, rights.*

Introducere

Evoluția cadrului normativ al procedurii de insolvabilitate în Republica Moldova, coroborată cu dinamica mediului economic și creșterea complexității raporturilor patrimoniale, impune o reevaluare conceptuală a noțiunii de masă debitoare. Deși legislația specială reglementează în mod detaliat componența și regimul juridic al masei debitoare, aceasta nu oferă o fundamentare teoretică explicită privind natura sa juridică. În acest context, calificarea masei debitoare drept patrimoniu afectat apare ca o necesitate doctrinară, capabilă să ofere coerență interpretativă și să explice autonomia funcțională a bunurilor destinate satisfacerii colective a creditorilor. Actualitatea cercetării rezidă, pe de o parte, în necesitatea clarificării raportului dintre patrimoniul general al persoanei juridice și masa debitoare constituită în procedura de insolvabilitate, iar pe de altă parte, în identificarea implicațiilor juridice și economice ale acestei calificări. Abordarea masei debitoare prin prisma teoriei patrimoniului de afectațiune permite integrarea dimensiunii economice a procedurii, în special sub aspectul maximizării valorii activelor și al protecției intereselor creditorilor, contribuind astfel la consolidarea eficienței mecanismelor concursuale. Prin urmare, analiza propusă nu se limitează la o examinare descriptivă a normelor legale, ci urmărește fundamentarea unei teze doctrinare privind natura juridică a masei debitoare și relevanța acesteia pentru interpretarea și aplicarea coerentă a legislației în materie de insolvabilitate.

Scopul prezentei cercetări constă în fundamentarea teoretico-juridică a calificării masei debitoare drept patrimoniu afectat în procedura de insolvabilitate, prin analiza regimului său normativ, a funcționalității sale economice și a implicațiilor acestei calificări asupra raporturilor dintre debitor, creditori și organele procedurii. Demersul științific urmărește să demonstreze că masa debitoare nu reprezintă doar o simplă universalitate de bunuri, ci o masă patrimonială autonomizată funcțional, afectată unui scop determinat – satisfacerea colectivă și ordonată a creanțelor – ceea ce justifică interpretarea sa prin prisma teoriei patrimoniului de afectațiune în cadrul dreptului din Republica Moldova.

Pentru realizarea scopului propus, cercetarea își propune următoarele obiective: analiza noțiunii de patrimoniu în dreptul civil modern; stabilirea diferențelor dintre patrimoniul general al persoanei juridice și masa debitoare.

Metode și materiale aplicate

Întru realizarea studiului dat au fost utilizate publicațiile științifice din domeniul dreptului civil, contabilității, cât și insolvabiltății, acte normative în vigoare și practică judiciară relevantă. Ca metode de aplicare asupra studiului au fost utilizate metoda comparativă, de analiză, metoda logică prin aplicarea procedeelor de deducție și sinteză.

Procese descrise și rezultate obținute

Conceptul de patrimoniu afectat, coraport cu masa debitoare în procedura de insolvabilitate

În doctrină, patrimoniul afectat reprezintă o universalitate de bunuri și drepturi care este destinată realizării unui scop determinat, fiind separată de patrimoniul general al titularului [3, p. 83]. Această afectare presupune, o destinație juridică specifică; o autonomie funcțională, și o separare relativă de alte mase patrimoniale. Conceptul este întâlnit în instituții precum: patrimoniul profesional, patrimoniul fiduciar, masa succesorală, masa bunurilor din proceduri colective.

Pe când**,** în cadrul procedurii reglementate de Legea insolvabilității nr. 149/2012, masa debitoare reprezintă totalitatea bunurilor și drepturilor patrimoniale ale debitorului care pot fi urmărite pentru satisfacerea creanțelor creditorilor [12]. Această masă are caracteristici specific fiind determinată legal; administrată de administratorul/lichidatorul insolvabilității; este destinată exclusiv satisfacerii colective a creditorilor. În argumentarea calificării masei debitoare ca patrimoniu afectat o parte a doctrinei consideră că masa debitoare poate fi interpretată ca o formă de patrimoniu afectat procedurii de insolvabilitate [6, p. 35], deoarece: există o destinație juridică specială, bunurile sunt afectate satisfacerii creanțelor creditorilor. Predomină o separare funcțională, patrimoniul debitorului este administrat distinct în procedura insolvabilității. Actele de dispoziție sunt limitate, iar gestionarea este realizată de administratorul/lichidatorul insolvabilității în procedura de insolvabilitate ce semnifică în sine un regim juridic special. Iar bunurile nu mai servesc interesului individual al debitorului, ci interesului colectiv al creditorilor având o finalitate colectivă. Totuși, calificarea dată nu este unanim acceptată theoretic, deoarece, legea nu utilizează expres noțiunea de patrimoniu afectat; titularul patrimoniului rămâne debitorul, separarea este funcțională și procedurală, nu întotdeauna structurală. O concluzie doctrinară posibilă, în privința masei debitoare, ea poate fi calificată ca o formă particulară de patrimoniu afectat procedurii de insolvabilitate, caracterizată printr-o destinație legală specială – satisfacerea colectivă a creditorilor.

Argumentarea doctrinară a patrimoniului și divizarea acestuia

În teoria clasică a patrimoniului (Aubry și Rau) [7, p. 7], patrimoniul este privit ca universalitatea juridică a drepturilor și obligațiilor unei persoane, fiind unic și indivizibil. Ulterior, doctrina modernă a admis divizarea patrimoniului în mase patrimoniale distincte**,** afectate unor scopuri juridice determinate. În dreptul contemporan, această evoluție este exprimată prin conceptul de patrimoniu de afectațiune**,** adică o masă de bunuri și obligații desprinsă din patrimoniul general și destinată unui scop determinat [7, p. 9]. În doctrină se mai subliniază că patrimoniile de afectațiune reprezintă mase patrimoniale autonome funcțional, create pentru realizarea unui scop juridic special [7, p. 10].

Ideea divizării patrimoniului și a existenței unor mase patrimoniale afectate este susținută de mai mulți autori în doctrina română. Spre exemplu, autorul, G. Boroi, în lucrările de drept civil, arată că patrimoniul

unei persoane poate conține mai multe mase patrimoniale distincte, constituite în condițiile legii, inclusiv mase patrimoniale de afectațiune [3, p. 94]. Această idee este importantă pentru insolvabilitate, deoarece permite conceperea unei mase patrimoniale separate pentru satisfacerea creditorilor**.**

În lucrările privind dreptul comercial și insolvența, S.Cărpenaru explică faptul că procedura insolvenței presupune colectivizarea executării asupra patrimoniului debitorului**,** iar bunurile debitorului formează o masă supusă unui regim juridic special [5, p. 615]**.** Această concepție apropie masa debitoare de patrimoniile de afectațiune, deoarece bunurile sunt destinate exclusiv satisfacerii creditorilor.

Gh. Piperea afirmă în doctrina insolvenței că procedura determină o reorganizare juridică a patrimoniului debitorului, bunurile fiind administrate într-o masă patrimonială distinctă, supusă unui regim colectiv și concursual [6, p. 73]**.** Prin urmare, masa debitoare poate fi interpretată ca **o** universalitate patrimonială afectată unui scop procedural**.**

În analiza patrimoniilor de afectațiune, în dreptul civil, M.Tăbăraș se arată că divizarea patrimoniului creează **mase patrimoniale cu regim juridic distinct,** iar creditorii pot urmări bunurile doar în limitele acelei mase patrimoniale [8, p. 33]. Această logică este similară cu mecanismul masei debitoare în procedura insolvenței.

În doctrina europeană, conceptul de patrimoniu afectat unui scop apare în mai multe sisteme de drept europene. Doctrina germană utilizează conceptul de Zweckvermögen, adică patrimoniu afectat realizării unui scop juridic determinat. Pentru procedurile de insolvență, patrimoniul debitorului este tratat ca o masă patrimonială destinată satisfacerii creditorilor (Insolvenzmasse)**.**

Dreptul francez utilizează noțiunea de patrimoine d’affectation, mai ales după reforma din 2010 privind antreprenorul individual. Doctrina franceză explică faptul că patrimoniul afectat presupune: separarea juridică a bunurilor; destinația exclusivă pentru realizarea unui scop; protecția creditorilor interesați. Aceste elemente se regăsesc și în masa activă din procedura insolvenței**.**

Cât privește interpretarea masei debitoare ca patrimoniu afectat în legislația Republicii Moldova poate fi susținută prin mai multe dispoziții normative. În Codul civil la art. 453, art. 472 există conceptul de patrimoniu și universalitate patrimonială, care permite existența unor mase patrimoniale distincte [10]. Normele privind patrimoniul consacră ideea că patrimoniul poate fi divizat în mase patrimoniale destinate unor scopuri juridice determinate, ceea ce creează baza teoretică pentru patrimoniile afectate.

Legea insolvabilității nr.149/12 conține mai multe norme care susțin indirect caracterul de patrimoniu afectat al masei debitoare. Legea definește masa debitoare ca totalitatea bunurilor și drepturilor patrimoniale ale debitorului supuse executării colective**.** Această universalitate patrimonială este determinată legal, administrată de administratorul insolvabilității, fiind destinată satisfacerii creditorilor.

În procedura de insolvabilitate, patrimoniul debitorului capătă o configurație juridică particulară. Prin deschiderea procedurii, bunurile și drepturile patrimoniale ale debitorului sunt reunite într-o masă patrimonială destinată satisfacerii colective a creditorilor, cunoscută în doctrină și legislație sub denumirea de masă debitoare sau masă activă a insolvabilității. Această masă patrimonială cuprinde, în principiu:

- bunurile debitorului existente la data deschiderii procedurii;
- bunurile dobândite ulterior;
- drepturile patrimoniale ale debitorului;
- creanțele pe care debitorul le are împotriva terților.

Prin constituirea acestei mase patrimoniale se realizează colectivizarea executării silite**,** caracteristică esențială a procedurii de insolvabilitate.

În cadrul procedurii, bunurile debitorului nu mai sunt supuse urmăririi individuale de către creditorii săi, ci sunt administrate și valorificate în mod colectiv, sub controlul instanței și al administratorului insolvabilității.

Analiza naturii juridice a masei debitoare reprezintă una dintre problemele teoretice importante ale dreptului insolvabilității. Deși legislația definește masa debitoare drept totalitatea bunurilor și drepturilor patrimoniale ale debitorului care pot fi urmărite în cadrul procedurii de insolvabilitate, doctrina nu oferă întotdeauna o calificare juridică explicită a acestei universalități patrimoniale.

În opinia noastră, masa debitoare poate fi calificată drept un patrimoniu afectat procedural, respectiv o

universalitate patrimonială distinctă, instituită prin efectul legii și destinată realizării scopului procedurii de insolvabilitate. Această calificare rezultă din analiza mai multor elemente structurale ale procedurii.

În primul rând, prin deschiderea procedurii de insolvabilitate, patrimoniul debitorului este supus unei reorganizări juridice funcționale. Bunurile și drepturile patrimoniale ale debitorului sunt reunite într-o masă patrimonială distinctă, asupra căreia se exercită o administrare specială, sub controlul instanței de insolvabilitate și al administratorului de insolvabilitate. Această reorganizare patrimonială determină separarea funcțională a bunurilor debitorului de patrimoniul său general, în sensul că acestea sunt destinate exclusiv realizării scopului procedurii.

În al doilea rând, masa debitoare este caracterizată printr-o destinație juridică specială. Dacă în dreptul comun bunurile unei persoane servesc realizării intereselor patrimoniale ale titularului, în procedura de insolvabilitate bunurile incluse în masa debitoare sunt afectate satisfacerii colective a creditorilor. Astfel, finalitatea juridică a acestor bunuri nu mai este determinată de voința debitorului, ci de scopul procedurii de insolvabilitate, stabilit prin lege.

În al treilea rând, masa debitoare este supusă unui regim juridic distinct, care confirmă caracterul său de patrimoniu afectat. Deschiderea procedurii de insolvabilitate produce efecte juridice importante asupra patrimoniului debitorului, printre care suspendarea executărilor silite individuale, limitarea dreptului de dispoziție al debitorului și transferul administrării bunurilor către administratorul insolvabilității sau lichidator. Aceste elemente indică faptul că bunurile debitorului nu mai sunt guvernate exclusiv de regulile dreptului civil comun, ci de un regim juridic special instituit de legislația insolvabilității.

În al patrulea rând, procedura de insolvabilitate instituie o executare colectivă asupra patrimoniului debitorului, ceea ce implică existența unei mase patrimoniale distincte, destinată realizării interesului colectiv al creditorilor. Această caracteristică apropie masa debitoare de instituțiile juridice cunoscute în dreptul civil sub denumirea de patrimoniu de afectațiune, care presupun existența unei mase patrimoniale destinate realizării unui scop juridic determinat.

Drept urmare, calificarea masei debitoare ca patrimoniu afectat procedural permite o mai bună înțelegere a naturii juridice a acesteia. Spre deosebire de patrimoniile de afectațiune clasice, care sunt create prin voința titularului sau prin acte juridice specifice, patrimoniul afectat procedural apare prin efectul legii și al deschiderii procedurii de insolvabilitate. Astfel, masa debitoare nu constituie un patrimoniu autonom în sens strict, ci o universalitate patrimonială reorganizată și afectată realizării scopului procedurii.

Astfel, masa debitoare poate fi definită ca o universalitate patrimonială afectată procedural satisfacerii colective a creditorilor, instituită prin efectul deschiderii procedurii de insolvabilitate și supusă unui regim juridic special de administrare și valorificare.

Această interpretare, abordată de autor, permite explicarea coerentă a mecanismelor juridice ale procedurii de insolvabilitate și evidențiază caracterul specific al masei debitoare în raport cu patrimoniul general al debitorului.

Considerații generale privind conceptul de patrimoniu și patrimoniu de afectațiune

Instituția patrimoniului reprezintă una dintre conceptele fundamentale ale dreptului civil, fiind definită în mod tradițional ca universalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale care aparțin unei persoane fizice sau juridice. Codul civil consacră această concepție, stabilind că patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor evaluabile în bani care aparțin unei persoane determinate [10].

Teoria patrimoniului a fost dezvoltată în doctrina franceză de către Aubry și Rau, care au formulat concepția clasică potrivit căreia patrimoniul este o universalitate juridică inseparabil legată de personalitatea titularului. Această teorie a consacrat principiile tradiționale ale patrimoniului: unicitatea, indivizibilitatea și inalienabilitatea acestuia. Patrimoniul este o universalitate juridică, ceea ce înseamnă că patrimoniul apare ca o masă de drepturi și obligații legate între ele sau ca o grupare a mai multor astfel de mase, fiecare având un regim juridic determinat [9, p. 745].

Drepturile și obligațiile, fiecare în parte, sunt distincte de universalitatea patrimoniului, schimbările produse în aceste drepturi și obligații, neafectând identitatea patrimoniului, fiind avute în vedere numai sub aspect valoric. Universalitatea de drept care este patrimoniul cuprinde un activ și un pasiv, legate între ele, în activ intrând toate drepturile și forma lor bănească, iar în pasiv toate obligațiile cu conținut

economic ale subiectului de drept. Sub aspect valoric, cele două elemente, activ și pasiv ca titularul patrimoniului este solvabil și în afaceri este credibil. Dacă pasivul întrece activul, titularul patrimoniului este insolvabil, iar în afaceri ajunge la faliment, adică la lichidarea societății comerciale. Prin urmare, patrimoniul ca universalitate de drept este o entitate distinctă de elementele sale componente și ea există, indiferent de modificările intervenite în aceste elemente [9, p. 750].

Patrimoniul este legat de persoană, în sensul că, a) orice persoană fizică sau juridică are în mod necesar un patrimoniu, deoarece existența unei persoane presupune că are drepturi și obligații evaluabile în bani. Patrimoniul este format atât din bunurile și drepturile asupra lor, prezente și viitoare, care au o valoare pecuniară, cât și din obligațiile acestei persoane [7, p. 7].

La rândul său, patrimoniul este inerent persoanei, neputându-se concepe persoane fără un patrimoniu sau un patrimoniu care să nu aibă o persoană să-i servească de suport. Patrimoniul se naște odată cu persoana, fiind considerat un drept născut [9, p. 750]. Fiind legat de persoană printr-o legătură indestructibilă, atât timp cât durează persoana fizică sau persoana juridică căreia îi aparține. De aceea, patrimoniul este netransmisibil prin acte între vii. Titularul patrimoniului poate transmite, prin acte juridice, unele din drepturile sale – drepturi de proprietate sau drepturi de creanță, iar dobânditorul nu dobândește decât acest drept, nu și patrimoniul cedentului. Patrimoniul este transmisibil pentru cauză de moarte sau de încetare a persoanei juridice, către succesorii titularului patrimoniului, considerându-se că aceștia continuă personalitatea defunctului, respectiv preiau drepturile și obligațiile persoanei juridice care și-a încetat existența prin fuziune, divizare, atunci când este cazul [9, p. 751].

O persoană nu poate avea decât un patrimoniu pe motiv că orice persoană constituie o unitate. Unitatea drepturilor și obligațiilor unei persoane determină și unicitatea patrimoniului, legea neadmițând ca o persoană să fie titulară a mai multor patrimonii. Aceasta este regula, dar se pot aduce unele amendamente, în anumite cazuri, când patrimoniul unei persoane este divizat în mai multe mase de drepturi și obligații, sau cum se mai spune, în mai multe grupe sau mase de bunuri în care un activ determinant este afectat unui pasiv determinat. Așa se întâmplă în cazul falimentului unde se face distincția între masa activă a debitorului constituită din bunurile și drepturile patrimoniale ale acestuia, care pot fi urmărite în cadrul procedurii lichidării și masa pasivă care cuprinde totalitatea datoriilor existente în patrimoniul debitorului. În interiorul patrimoniului comerciantului, un bun poate fi înlocuit cu suma rezultată din vânzarea lui sau cu indemnizația de asigurare primită, în cazul dispariției bunului asigurat, iar asiguratorul se substituie în dreptul asiguratului, realizându-se astfel o subrogare reală [9, p. 751].

Cu toate acestea, evoluția raporturilor economice și juridice a determinat reconsiderarea acestei concepții clasice. În dreptul modern s-a admis posibilitatea divizării patrimoniului în mase patrimoniale distincte, destinate realizării unor scopuri juridice determinate.

Această evoluție este reflectată și în reglementările moderne ale dreptului civil, care prevăd posibilitatea constituirii unor patrimonii de afectațiune, adică mase patrimoniale desprinse din patrimoniul general și afectate realizării unui scop juridic specific.

Patrimoniul de afectațiune reprezintă, astfel, o universalitate juridică autonomă din punct de vedere funcțional, caracterizată prin existența unei destinații juridice determinate și a unui regim juridic distinct [2, p. 47]. Bunurile constituite ca aport în natură de asociații unei societăți comerciale sunt afectate special activității acelei entități juridice. Aceste aporturi în natură reprezentând mase de bunuri sunt unite printr-o afecțiune comună și constituie patrimoniul de afecțiune al societății comerciale cu un regim juridic distinct de patrimoniile asociaților care l-au format. Cerințele comerțului impun ca bunurile care au fost afectate unei societăți comerciale să nu facă parte din patrimoniul persoanei care le-a dat această destinație, ci să formeze o masă separată de bunuri, un fond de comerț, supus regulilor comerciale și să constituie garanția realizării afacerilor comerciale. Această masă de bunuri care este o universalitate de fapt este o garanție pentru îndeplinirea obligațiilor comerciale [5, p. 52].

În doctrina contemporană s-a evidențiat că patrimoniul nu trebuie privit exclusiv ca o universalitate unică, ci și ca o structură susceptibilă de organizare în mai multe mase patrimoniale distincte.

Autorii români subliniază că patrimoniul poate fi divizat în mai multe mase patrimoniale, fiecare fiind

destinată unui anumit scop juridic. Această concepție se regăsește în analiza patrimoniilor profesionale, a patrimoniului fiduciar sau a patrimoniului afectat exercitării unei activități economice [2, p. 41].

Din punct de vedere doctrinar s-a arătat că patrimoniul de afectațiune presupune existența următoarelor elemente esențiale:

- existența unei mase patrimoniale distincte;
- afectarea acesteia realizării unui scop juridic determinat;
- existența unui regim juridic specific;
- protecția creditorilor care au un drept de urmărire asupra acestei mase patrimoniale.

Doctrina contemporană a subliniat că divizarea patrimoniului creează mase patrimoniale distincte care pot fi urmărite separat de către creditorii ale căror creanțe sunt legate de acea activitate sau destinație juridică.

Această concepție permite explicarea mai multor instituții juridice moderne, inclusiv a patrimoniului profesional al întreprinzătorului individual, a fiduciei și a unor mecanisme patrimoniale utilizate în procedurile insolvabilității.

Ca urmare acestei analize, Legea insolvabilității nr.149/12 a Republicii Moldova susține ideea masei debitoare ca patrimoniu afectat fundamentată pe mai multe dispoziții din Legea insolvabilității nr. 149/2012, care creează un regim juridic distinct pentru patrimoniul debitorului în cadrul procedurii colective.

- Articolul. 1, Legea nr.149/12 stabilește că scopul legii este instituirea unei proceduri colective de satisfacere a creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului. Acest articol este important, deoarece indică destinația juridică specială a patrimoniului debitorului, care devine instrumentul de realizare a scopului procedurii - satisfacerea colectivă a creditorilor;
- Articolul. 2, Legea nr.149/12 conține definiția legală a masei debitoare, aceasta reprezentând totalitatea bunurilor și drepturilor patrimoniale ale debitorului care pot fi urmărite în procedura de insolvabilitate. Argumentul este că masa debitoare constituie o universalitate patrimonială distinctă în cadrul procedurii;
- Articolul. 40, Legea nr.149/12 stabilește limitele masei debitoare, indicând bunurile care nu pot face parte din aceasta (de exemplu, bunuri scoase din circuitul civil sau drepturi inalienabile). Astfel, delimitarea bunurilor demonstrează existența unei mase patrimoniale distincte de patrimoniul general al debitorului;
- Articolul. 43, Legea nr.149/12 – executarea creanțelor din masa debitoare, acestă normă indică că cheltuielile procedurii și creanțele creditorilor sunt acoperite din masa debitoare. Constatăm că masa debitoare are destinația exclusivă de satisfacere a creditorilor;
- Articolul. 74, Legea nr.149/12 – stabilește că după intentarea procedurii:
- debitorul este înlăturat de la administrarea patrimoniului;
- actele de dispoziție asupra bunurilor din masa debitoare sunt nule;
- administrarea patrimoniului este realizată de administratorul insolvabilității.

Drept urmare aceste efecte demonstrează separarea funcțională a patrimoniului debitorului și afectarea lui scopului procedurii.

- Articolul.132, Legea nr.149/12 – reglementează distribuirea sumelor obținute din valorificarea bunurilor incluse în masa debitoare. Astfel, norma data confirmă caracterul de fond patrimonial destinat realizării scopului procedurii.

Concluzii

Analiza doctrinară și normativă permite concluzia că masa debitoare poate fi interpretată ca o formă particulară de patrimoniu de afectațiune instituit prin lege în cadrul procedurii de insolvabilitate.

Această calificare se bazează pe mai multe elemente:

- existența unei universalități patrimoniale distincte;
- destinația juridică specială a bunurilor;
- regimul juridic specific procedurii;
- administrarea colectivă a bunurilor în interesul creditorilor.

Prin urmare, masa debitoare poate fi concepută ca o masă patrimonială afectată realizării scopului procedurii de insolvabilitate, respectiv satisfacerea colectivă a creditorilor.

Această interpretare permite o înțelegere mai clară a naturii juridice a masei debitoare și a funcției sale în cadrul procedurii de insolvabilitate.

Bibliografie:

1. ADAM, I. *Legea insolvenței.* Comentarii și explicații. București: C.H.Beck, 2015. 620 p. ISBN 978-606-18-0509-0
2. BAIAS, F. *Noul Cod civil*. Comentariu pe articole. București: C.H.Beck, 2012. 2696 p. ISBN 978-606-180093-3
3. BOROI, G. *Drept Civil.* Partea generală. București: Hamangiu, 2017. 448 p. ISBN 978-606-27-0076
4. BUFAN, R. *Tratat practic de insolvență*. București: Hamangiu, 2016. 850 p. ISBN 978-606-27-0601-3.
5. CĂRPENARU, S. D. *Tratat de drept comercial român*. București: Universul Juridic, 2016. 832 p. ISBN 978-606-673-724-1
6. PIPEREA, G. *Tratat de insolvență.* București: C.H.Beck, 2014. 1050 p. ISBN978-606-18-0410-9
7. STOICA, V. *Drept Civil. Drepturile reale principale.* București: C.H.Beck,2017. 468 p. ISBN 978-606-18-0639-3
8. TĂBĂRAȘ, M. *Drept civil. Drepturile reale principale.* București: Universul Juridic, 2011. 312 p. ISBN 978-973-127-619-9
9. VONICĂ, R. P. *Drept comercial*. Partea generală. București: Lumina Lex, 2000. 995 p. ISBN 973-588-275-2.
10. Cod civil al Republicii Moldova, republicat în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr.66-75 din 01.03.2019
11. *Cod civil al României*. disponibil: https://lege5.ro/Gratuit/gi2tsmbqhe/codul-civil-din-2009/2\ [Accesat: 06.08.2026].
12. *Legea insolvabilității al Republicii Moldova nr. 149/12* disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=152605&lang=ro# [Accesat:07.08.2026].

Date despre autor:
***Rodica CHIRTOACĂ*,** Școala Doctorală Științe Juridice și Economice, Universitatea de Stat din Moldova, Cabinetul Avocatului ,,Chirtoacă Rodica” - avocat.
ORCID: 0009-000-8141-6507
E- mail: roddica@mail.ru

Prezentat: 01.03.2026
Recenzat: 18.03.2026
Acceptat spre publicare: 20.05.2026